

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhетиak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding is dat uit het jaarlijkse bestandsoverzicht (zie voetnoot 13 van de toelichting bij de conceptregeling) blijkt dat het ondanks eerdere maatregelen nog steeds slecht gaat met de brasem in het IJsselmeergebied. Deze constatering sluit aan op eerdere rapporten van Wageningen Marine Research (voetnoot 11 van de toelichting bij de conceptregeling), waarbij voor herstel van de brasemstand een nulvangst was geadviseerd.

Bescherming van het brasembestand is nodig ten behoeve van de visserij op brasem en vanwege de rol die de brasem speelt in het ecosysteem van het IJsselmeer.

2. Wie zijn betrokken?

De beperking van de visserij op brasem raakt meerdere partijen. Allereerst worden de vissers die gericht op brasem vissen, geraakt door de voorgestelde maatregel. En in het verlengde daarvan de afnemers van brasem.

Vanaf najaar 2020 is met de volgende partijen intensief overleg gevoerd over de, voor herstel van het brasembestand, best passende maatregelen: Rijkswaterstaat (verantwoordelijk voor realisering van de Kaderrichtlijn Water doelstellingen), de provincies Noord-Holland, Flevoland en Friesland (verantwoordelijk voor de vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming), Vogelbescherming Nederland, Sportvisserij Nederland, Stichting Transitie IJsselmeer, Coalitie het Blauwe Hart Natuurlijk (alle betrokken bij het Actieplan Toekomstbestendig visserijbeheer IJsselmeer).

Ook is het voorstel afgestemd met de Gemeente Urk, en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, respectievelijk de uitvoerder en handhaver van het visserijbeheer op het IJsselmeer.

3. Wat is het probleem?

Het probleem is dat het brasembestand in dermate slechte staat is dat het risico bestaat dat het beneden de ecologisch kritische grens komt. Er zijn en worden diverse maatregelen genomen om de ecologische kwaliteit van het water te verbeteren. Deze maatregelen hebben een positieve impact op de visbestanden, maar zijn niet voldoende. Om het brasembestand de gelegenheid te geven om te herstellen, zal ook minder brasem moeten worden onttrokken.

4. Wat is het doel?

Het doel is minder brasemvangsten zodat het brasembestand zich kan herstellen. Herstel van de brasem is bereikt als het bestand een meer evenwichtige lengte-opbouw krijgt met meer grote exemplaren en een groter aantal jaarklassen en een toename van de paaibestanden. Oftewel een visbestand met een omvang en opbouw die past bij de draagkracht van het systeem. Wageningen Marine Research geeft in de genoemde rapporten aan te verwachten dat brasem meerdere jaren nodig heeft om te kunnen herstellen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Overheidsinterventie is gerechtvaardigd ter bescherming van het brasembestand dat niet alleen van belang is voor de visserij maar ook van belang is voor het ecosysteem van het IJsselmeer.

De vangstgegevens laten zien dat de vissers niet vrijwillig hun vangsten reduceren.

Als de overheid niet ingrijpt dreigt het brasembestand beneden de ecologisch kritische grens te komen. Brasemvisserij is dan niet langer mogelijk.

6. Wat is het beste instrument?

Voorop staat bescherming van de brasem en het sociaal- en bedrijfseconomische uitgangspunt dat de visserijsector 'niet op slot kan gaan'. Bij de te nemen maatregel is derhalve gezocht naar een substantiële vermindering van de visserijdruk op de brasem, zonder de IJsselmeervisserij in zijn geheel te stoppen. Beperken van de inzet van de zegen is dan het meest effectieve en proportionele instrument. Het merendeel van de aangelande brasem is gevangen met de zegen (zie voetnoot 10 van de toelichting bij de conceptregeling). Een andere optie zou zijn om (ook) de inzet van staand net te beperken. Omdat met dit vistuig ook en vooral andere vissoorten worden gevangen (snoekbaars, baars en blankvoorn), is deze optie minder doelmatig en niet evenredig.

De voorgestelde maatregel is zeer gericht, raakt een zeer beperkte groep actieve vissers en is eenvoudig uitvoerbaar en handhaafbaar. Met de voorgestelde maatregel wordt een mogelijkheid gecreëerd om de zegenvisserij, indien dit noodzakelijk is in het kader van visstandbeheer, bij vergunning verder te beperken. Op dit moment mag per zegenrecht zeven dagen per jaar gevist worden met de zegen op het IJsselmeer. Met de wijziging wordt het mogelijk om bij de jaarlijkse vergunningverlening te bepalen dat gedurende dat visseizoen de zegen op minder dan zeven dagen per zegenrecht mag worden ingezet, indien dit nodig is vanuit het oogpunt van visstandbeheer. Indien een dergelijke aanvullende beperking niet nodig is, dan geldt het uitgangspunt van de regeling: zeven dagen per zegenrecht. Op deze wijze kan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit jaarlijks flexibel en doelgericht aanvullend sturen op de zegenvisserij, indien de wetenschappelijke adviezen hiertoe aanleiding geven.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De vissers die zegen op hun vergunning hebben staan, worden getroffen door deze maatregel. Op in totaal vijftien vergunningen staat het recht om zegen in te zetten. Drie daarvan geven het recht op inzet van het dubbele aantal zegendagen. Drie bedrijven zijn actief als zegenvisser. De overige bedrijven verhuren hun zegenrecht of gebruiken het niet. Over de periode 2015-2019 is met de zegen gemiddeld 1.150 euro per zegen-dag gerealiseerd.

Waar vergunninghouders met het recht op de inzet van zegen op hun vergunning, nu per jaar in de periode 1 november tot en met 15 maart zeven dagen met de zegen mogen vissen, wordt de mogelijkheid gecreëerd om dit aantal dagen bij jaarlijkse vergunningverlening verder te beperken, indien dit nodig is in het kader van het visstandbeheer. In ieder geval voor visseizoen 2021/2022 zal op basis van deze mogelijkheid het aantal zegendagen waarop vissers mogen vissen met de zegen, worden teruggebracht naar twee dagen voor dezelfde periode. De verwachting is dat deze aanvullende beperking ook in de komende visseizoenen noodzakelijk zal zijn voor het herstel van de brasemstand. Dit zal echter jaarlijks aan de hand van het voor dat visseizoen opgestelde wetenschappelijke vangstadvies bepaald worden. Hun vangsten en daarmee hun inkomsten, zullen teruglopen.

Daar staat tegenover dat deze vissers de gelegenheid hebben om de komende drie jaren mee te werken aan de uitvoering van een onderzoek naar brasem, tegen marktconforme vergoeding. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd door Wageningen Marine Research in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.